

Del 3 al 7 de novembre de 2015
El Born Centre Cultural

Barcelona
NOVEL·LA
HISTÒRICA

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona NOVEL·LA HISTÒRICA 2015

Tercera edició

Comissari:
Enric Calpena

Tercera edició

La novel·la històrica ens torna a citar, un any més, al Born. Com tots els novembres, durant alguns dies convidem els barcelonins i barcelonines a participar en aquesta festa literària de la història.

D'aquí a uns quants anys, alguns autors escriuran novel·les sobre tot el que ens passa ara, el 2015, i potser les faran més lligades a les aventures, o a l'amor, o a la intriga, o a la passió... En tot cas, els lectors d'aquí a cent o dos-cents anys reviuran la Barcelona d'aquests primers anys del segle XXI amb la mateixa fascinació amb què nosaltres, a través dels literats, ens apropem al passat de fa dos, tres o vint segles. Els humans som els mateixos avui que fa milers d'anys, quan els primers *H. sapiens sapiens* es van estendre per la Terra. El que canvia, el que ens canvia, són les societats on vivim. Per això la novel·la històrica és tan atractiva, perquè ens permet entendre uns protagonistes —que, en definitiva, són com nosaltres— en un context totalment diferent, impensable als nostres dies.

El Barcelona Novel·la Històrica té, com sempre, una programació atractiva. Al Born Centre Cultural, hi podrem viure les converses d'alguns dels autors que més ens agraden i que més lectors tenen. D'altra banda, també esteu convidats a participar en l'acte de lliurament del III Premi Internacional de Novel·la Històrica Barcino al novel·lista anglès Simon Scarrow, un autèntic generador de *best-sellers* històrics, acte que tindrà lloc al Saló de Cent. A més, us convidem també a participar en les passejades històriques que ens ajudaran a reviure la Barcelona de l'època dels bandolers. I, a les biblioteques i a l'Escola d'Espectura de l'Ateneu parlarem de les tècniques i els contextos de les novel·les històriques.

Sigueu benvinguts a la festa de la literatura i de la història!

Dimarts

3

17 h

L'AUTOR DAVANT DELS FETS HISTÒRICS

Teresa Juvé,
María Soto,
Martí Gironell
(p. 8)

18.15 h

EL PASSAT. EN EL PRESENT

Tariq Ali,
Martín Abrisketa
(p. 9)

19.30 h

EL CINEMA DE CAPA I ESPASA

Josep Maria Bunyol
(p. 10)

Dimecres

4

17 h

DOCUMENTAL HISTÒRIC *VERSUS* FICCIO HISTÒRICA

Felip Solé, Joan Marí,
Mercè Sarrias
(p. 11)

18.15 h

L'AMOR EN LA NOVEL·LA HISTÒRICA

Ruth M. Lerga,
Nieves Hidalgo,
Antònia Carré-Pons
(p. 12)

19.30 h

L'HEROI EN LA NOVEL·LA

Simon Scarrow,
Martí Domínguez
(p. 13)

Dijous

5

17 h

LA GRAN I LA PETITA HISTÒRIA EN LA NOVEL·LA

Miquel Fañanàs,
Víctor Jurado,
Sebastià Alzamora
(p. 14)

17.15 h

PASSEJADA PER LA BARCELONA DELS BANDOLERS

(p. 15)

Dijous

5

19.00 h

Lliurament del Premi Internacional de NOVEL·LA HISTÒRICA Barcino

Premiat:
Simon Scarrow
(p. 16)

Divendres

6

17 h

LA BARCELONA NOVEL·LADA

Chufi Lloréns,
Xulio Ricardo Trigo,
Coia Valls
(p. 17)

18.15 h

NOVEL·LAR ELS GRANS PERSONATGES

Pedro Herrasti,
Daniel Sánchez Pardos,
Víctor Gay
(p. 18)

19.30 h

A L'OMBRA D'ELS TRES MOSQUETERS

Alfonso Mateo-Sagasta,
José Manuel Fajardo,
Àngel Casals
(p. 19)

Dissabte

7

10 h

PASSEJADA PER LA BARCELONA DELS BANDOLERS

(p. 20)

L'AUTOR DAVANT DELS FETS HISTÒRICS

Una novel·la històrica no sorgeix del no-res, s'ha de basar sempre en fets del passat. Però la descripció dels fets que van succeir acostuma a ser una tasca dels historiadors, mentre que els novel·listes han de buscar els esdeveniments per recrear-los, maganyar-los i narrar-los de la manera que resulti millor per a la trama que s'han imaginat. Com es busquen aquests fets? Quins són els més interessants i els que menys es deixen reutilitzar? Tres grans autors ens apropen a aquesta feina del novel·lista que s'apropa a la història.

Participants:

Teresa Juvé, probablement l'escriptora catalana més veterana, que ha creat un personatge del segle XVI, el portaveu Plagumà, investigador dels grans misteris de la seva època

María Soto, coautora de *Corona de damas*, una de les novel·les històriques més ambicioses dels últims temps, situada també al segle XVI

Martí Gironell, un dels valors més sòlids de la narrativa històrica catalana, el darrer èxit del qual és *Strappo*, novel·la ambientada a principis del segle XX

Moderador:

Iván Rosquellas, periodista cultural

EL PASSAT, EN EL PRESENT

El passat és un llast que arrosseguem en el present, encara que també podríem dir que el que va passar ara ens ha fet com som. En tot cas, és evident que cap conflicte, cap aliança, cap fita humana no neix del no-res; el pes dels esdeveniments històrics marca indeleblement el present. Molts novel·listes han reflexionat sobre les influències del passat, i aquesta reflexió pot ser tan política com personal.

Participants:

Tariq Ali, britànic, autor de la pentalogia *El quintet de l'islam*, un dels pensadors més importants de les darreres dècades, home d'esquerres i de família musulmana que a través dels assajos i de les novel·les reflexiona sobre el present

Martín Abrisketa, autor de *La lengua de los secretos*, un boom literari que mostra el pes de la història familiar en la vida dels descendents

Moderadora:

Pilar Argudo, periodista

Traducció simultània

Dimarts 3 de novembre - 19.30 h

EL CINEMA DE CAPA I ESPASA

Un dels grans èxits de l'edició anterior del Barcelona Novel·la Històrica va ser la divertida xerrada del crític cinematogràfic i guionista Josep Maria Bunyol. Bunyol torna enguany per oferir-nos la seva visió del cinema de capa i espasa i dels seus referents literaris.

Conferenciant:

Josep Maria Bunyol

Dimecres 4 de novembre - 17.00 h

DOCUMENTAL HISTÒRIC *VERSUS* FICCIÓ HISTÒRICA

Aquests dies fa deu anys que el programa *Cronos* del Canal 33 començava a mostrar documentals històrics farcits de reconstruccions i de seqüències reconstruïdes com si es tractessin de pel·lícules de ficció. La frontera entre ficció i documental s'ha anat diluint en aquesta dècada, però encara té sentit. O no...

Participants:

Felip Solé, documentalista, director, entre moltes altres obres, de *Tornarem*, una ficció basada en l'epopeia de diversos soldats catalans durant la Segona Guerra Mundial

Joan Marí, documentalista, director de *Cronos*

Mercè Sarrías, guionista, autora de les sèries *Ermessenda*, *Almodis* o *El cafè de la Marina*

Moderador:

Enric Calpena, comissari de Barcelona Novel·la Històrica i conductor de *Cronos*

L'AMOR EN LA NOVEL·LA HISTÒRICA

Tots els sentiments caben en una novel·la, però pot semblar que, en una cosa tan seriosa com la història, els sentiments més íntims potser hi són sobers. Però no és el cas, ni molt menys, de molts llibres d'aquest gènere que tenen com a tret important la preocupació per l'amor en el passat. Hi pot haver romanticisme en aquesta mena de novel·les?

Participants:

Ruth M. Lerga, una de les grans escriptores de novel·la romàntica, amb obres com *Cuando el corazón perdona*

Nieves Hidalgo, un altre pilar de la novel·la romàntica de caire històric, autora, entre d'altres, de *Dime si fue un engaño*

Antònia Carré-Pons, una de les autores més sòlides i més ben formades de la narrativa catalana actual, amb una obra erudita i sensible al mateix temps

Moderadora:

Blanca Busquets, periodista

L'HEROI EN LA NOVEL·LA

Ser el protagonista d'una novel·la no vol dir ser un heroi. En molts llibres de narrativa històrica els esdeveniments narrats no permeten considerar el personatge principal com un heroi que ha de lluitar contra l'entorn d'una manera hercúlia. Però també és cert que, sense una gran determinació del protagonista, moltes novel·les no tindrien la força que tenen. Dos grans autors ens ajudaran a aprofundir aquest tema.

Participants:

Simon Scarrow, guanyador del III Premi Internacional de Novel·la Històrica Barcino, autor de la sèrie sobre Cato i Macro i de la tetralogia sobre Napoleó i Wellington

Martí Domínguez, un dels autors més interessants dels darrers temps, l'última novel·la del qual es titula *El fracassat*, sobre la vida de Cézanne

Moderador:

Enric Canals, periodista

Traducció simultània

Dijous 5 de novembre - 17.00 h

LA GRAN I LA PETITA HISTÒRIA EN LA NOVEL·LA

No tota la història és la caiguda de l'Imperi romà, l'aixecament de les piràmides o el descobriment d'Amèrica. També hi ha molts moments petits de la història que han generat novel·les excel·lents. Encara que sovint els autors expliquen històries molt íntimes i personals enmig de cataclismes de l'alçada d'un campanar.

Participants:

Miquel Fañanàs, autor prolífic de novel·la històrica, guanyador, entre altres guardons, del Nèstor Luján per *La bruixa de pedra*

Víctor Jurado, jove autor que ha centrat la seva narrativa en els fets del 1714 amb *No s'hi enterra cap traïdor*

Sebastià Alzamora, reconegut articulista i escriptor, que acaba de treure al mercat *La malcontenta*, centrada a la Mallorca del principi del XIX

Moderador:

Antoni Tortajada, periodista

Dijous 5 de novembre - 17.15 h

PASSEJADA PER LA BARCELONA DELS BANDOLERS

En el nostre imaginari hem situat els bandolers Perot Rocaguinarda o Serrallonga com a herois catalans perseguits per l'autoritarisme monàrquic. Però, va ser realment així? Què hi ha de cert i de fals en les llegendes d'aquests personatges? En un passeig per Barcelona, resseguirem les traces que va deixar la presència de bandolers en l'època barroca, així com la interpretació que en va fer la Renaixença i que continua formant part del nostres mites col·lectius.

Lloc de trobada:

Plaça del Pi, Barcelona

Inscripció prèvia a:

infoicub@bcn.cat. Màxim 2 entrades per reserva fins a completar el grup (25 persones). Cal indicar les dades personals dels assistents.

Dijous 5 de novembre - 19.00 h

Ajuntament de Barcelona, Saló de Cent
Plaça de Sant Jaume, 1

LLIURAMENT DEL PREMI INTERNACIONAL DE NOVEL·LA HISTÒRICA BARCINO

Autor guardonat: **Simon Scarrow**

Al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona, la sala amb més història de l'edifici de la plaça de Sant Jaume, es lliura per tercer cop el Premi Internacional de Novel·la Històrica Barcino, atorgat a un autor pel conjunt de la seva obra. Enguany el guanyador és el britànic Simon Scarrow, un dels autors més populars del món de novel·la històrica. Ha escrit una vintena de llibres, tots de temàtica històrica, i tant la sèrie dedicada als legionaris Cato i Macro com l'anomenada *Els herois* han tingut un gran reconeixement popular.

Scarrow serà homenatjat amb un discurs de **Toni Iturbe**, periodista cultural i crític literari.

En aquesta segona edició, el jurat està compost per **Òscar López**, periodista; **Care Santos**, escriptora; **Toni Soler**, periodista; **Isabel Rodà**, catedràtica d'arqueologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, i **Enric Calpena**, en la condició de comissari de Barcelona Novel·la Històrica, que el presideix.

Traducció simultània

Divendres 6 de novembre - 17.00 h

LA BARCELONA NOVEL·LADA

La nostra ciutat té molta història, en concret més de dos mil anys. Han passat moltes coses a Barcelona, algunes de molt tràgiques i d'altres de ben felices. No és estrany, doncs, que moltíssims autors s'hagin inspirat en el passat de la ciutat per escriure les seves novel·les.

Participants:

Chufi Lloréns, un dels grans autors de *best-sellers*, que acaba de recrear la Barcelona modernista a *La llei dels justos*

Xulio Ricardo Trigo, autor del tot consolidat, que s'ha fixat en els dos incendis que ha patit el Liceu per fer la seva darrera novel·la, *Les veus del Liceu*

Coia Valls, una de les grans autores de la novel·la històrica catalana i una referència constant en les narracions ambientades a la Barcelona del passat

Moderadora:

Xiana Siccardi, periodista

NOVEL·LAR ELS GRANS PERSONATGES

Els grans personatges històrics han estat explicats una vegada i una altra pels historiadors. Però als novel·listes també els interessen aquests homes i dones tan coneguts, i els tracten amb una visió pròpia que en els fa conèixer d'una manera ben diferent.

Participants:

Pedro Herrasti, que ha sorprès tothom amb una novel·la sobre la joventut de Francisco Franco, una novel·la gens hagiogràfica i trepidant

Daniel Sánchez Pardos, que ha recreat la vida d'Antoni Gaudí a *G (la novel·la de Gaudí)*

Víctor Gay, que amb *El defensor*, retrata les darreres setmanes de la vida de Lluís Companys a través del seu defensor Ramon de Colubí

Moderador:

Francesc Viadel, escriptor i professor de la URL

A L'OMBRA D'ELS TRES MOSQUETERS

La novel·la de capa i espasa s'ha considerat habitualment que reflecteix la França de Lluís XIII, la que es mostra a *Els tres mosqueters*, d'Alexandre Dumas. Però aquesta és una època que en la literatura espanyola ha tingut un tractament ben diferent i, a més, que la historiografia ha contemplat, especialment des de l'òrbita catalana, d'una manera molt crítica.

Participants:

Alfonso Mateo-Sagasta, autor que ha recreat la Castella del segle XVII amb especial habilitat

José Manuel Fajardo, un autor polifacètic que ha tractat el segle XVII espanyol des del punt de vista dels sefardís, els jueus espanyols que van viure la capa i espasa de la manera més tràgica

Àngel Casals, professor d'història moderna de la UB i un dels grans especialistes en bandolers

Moderador:

Jaume Grau, periodista

Dissabte 7 de novembre - 10.00 h

PASSEJADA PER LA BARCELONA DELS BANDOLERS

En el nostre imaginari hem situat els bandolers Perot Rocaguinarda o Serrallonga com a herois catalans perseguits per l'autoritarisme monàrquic. Però, va ser realment així? Què hi ha de cert i de fals en les llegendes d'aquests personatges? En un passeig per Barcelona resseguirem les traces que va deixar la presència de bandolers en l'època barroca, com també la interpretació que en va fer la Renaixença i que continua formant part del nostres mites col·lectius.

Lloc de trobada:

Plaça del Pi, Barcelona

Inscripció prèvia a:

infoicub@bcn.cat. Màxim 2 entrades per reserva fins a completar el grup (25 persones). Cal indicar les dades personals dels assistents.

NOVEL·LA HISTÒRICA ALS CLUBS DE LECTURA DE LES BIBLIOTEQUES DE BARCELONA

Durant el mes de novembre, diversos clubs de lectura de biblioteques de la ciutat programaran novel·les històriques per comentar-les i entaular una conversa distesa i informal. Enguany l'eix temàtic de les novel·les programades serà l'edat mitjana.

Biblioteca Montbau, 4 de novembre, 19.00 h
***Ivanhoe*, de Walter Scott**

Museu d'Arqueologia de Catalunya, 11 de novembre, 11.00 h
***La rosa entre els llops*, conversa amb Joaquim Molina**
Amb la col·laboració del Museu d'Arqueologia de Catalunya

Biblioteca Vapor Vell, 25 de novembre, 19.00 h
***El libro de zafiro*, de Gilbert Sinoué**

Biblioteca Collserola - Josep Miracle, 25 de novembre, 19.00 h
***El nom de la rosa*, d'Umberto Eco**

I també:

Parlem amb... **Alix Christie**

Dilluns 16 de novembre, a les 19.00 h
Biblioteca Sant Gervasi-Joan Maragall

En el marc del programa Parlem amb..., la Biblioteca de Sant Gervasi Joan Maragall rebrà el dilluns 16 de novembre l'escriptora britànica **Alix Christie**. L'autora parlarà de la seva novel·la *El discipulo de Gutenberg* amb el periodista i escriptor **Sergio Vila-Sanjuán**.

AMB LA COL·LABORACIÓ DE:

EDITORIALS

ALIANZA
COLUMNA
EDHASA
EDICIONES B
EDICIONS 62
METEORA
PENGUIN RANDOM HOUSE
PROA
ROCA

LLIBRERIES

Barcelona

ALTAIR LLIBRERIA
BESTIARI- LLIBRERIA DEL MUSEU
D'HISTORIA
BESTIARI LLIBRERIA DEL BORN
COME IN - LLIBRERIA ANGLESA
LLIBRERIA JAIMES
LA IMPOSSIBLE LLIBRETERS
LLIBRERIA ANTINOUS
LLIBRERIA LA PLOMA
ABACUS COOPERATIVA
ATZAVARA GRUP
LA CAIXA D'EINES
LLIBRERIA ALIBRI
LLIBRERIA DOCUMENTA
LLIBRERIA ETCÈTERA

Santa Coloma de Gramenet

LLIBRERIA CARRER MAJOR

Badalona

LLIBRERIA SALTAMARTÍ

Organització:

Ajuntament de Barcelona
Institut de Cultura

Lloc:

El Born Centre Cultural
Sala Moragues
Plaça Comercial, 12
Barcelona

Entrada lliure. Aforament limitat

Més informació:

**tiquet
rambles**
Palau de la Virreina

Palau de la Virreina (La Rambla, 99)
De dilluns a diumenge de 10 a 20.30 h
Tel: 93 316 10 00

Segueix-nos
a les xarxes amb
#BCNHistòrica15

www.barcelona.cat/novel.lahistorica